

CIJENA lista: U pretplati za četvrti god. K 48.—, za polugodište K 24.—, tromjesečno K 12.—, mjesечно K 4.—, u maloprodaji 16 št. pojedini broj. OGLAŠI primaju se uopravi lista trg Cuslova 1

Godina IV.

S našom djecom iz Pule u Gjurjjevac.

Lijep je i plemenit pokret onih ljudi, koji se staviše na čelo i pokrenuše akciju, da se stradajuću djecu iz Istre, Dalmacije, Bosne i Hercegovine preseli u Hrvatsku i Slavoniju, gdje je do sad smješteno oko 19.000 bijedne djece, da ih se spasi tako njihovoj materi zemlji.

Sama je Istra otposlala dosad lijepi broj djece, pa tako i roditelji iz Pule zamoliše, da se i njihova djeca smjeste nekamo, gdje ne će oskudjevati na zaopagaj kruha. Tome su išle na ruku sve oblasti Pule. Njegova Preuzvišenost, admiral Fiedler, dozvolio je gosp. Niku vit. Mardešiću, da se izdade na put djece 120 vojničkih hlebova kruha, a sam je g. Mardešić nosio troškove. Ratni pripomoćni odbor, sa svojim predsjednikom gosp. savjetnikom Spirom Peručićem na čelu, zauzeo se, da se pripreme direktni vagoni do Zagreba, i sve ostalo, što je za putovanje djece bilo neophodno potrebno. — Načelnik puljskog kolodvora stavio je na raspolaganje dva lijepa i velika vagona, da djeca bude putovanje što ugodnije. Družba sv. Cirila i Metoda i njezin tajnik, gosp. Viktor Car Emin, bila nam je požrtvovna, kao uvijek do sada, u svemu pri ruci i odazvala se svim našim željama, pripravna, da snese sve troškove prevoza od Pule do Zagreba. Bez ikakve zapreke i poteškoće otputovala su djeca u nedjelju dne 30. lipnja u 2. sata popodne. Na kolodvoru je bilo neobično živo. Dopratili su roditelji svoje mališe, koji se smjestiše u svoje vagon. Roditelji grliše i suznilim se očima opruštaše od djece, ali srce im bijaše mirno i zadovoljno, vjerujući, da im djeca odlaze na dobro i sigurno mjesto. Na kolodvoru bilo je i druge gospode, i ako je nekoliko naše inteligencije i druge gospode, i ako je nekoliko naše inteligencije, kao što obično u takovim prilikama biva, bilo zapriječeno. Kao što kod svakog pokreta, gdje se radi o koristi naroda, prednjači i daje izgled naš dobri starac gosp. Niko vit. Mardešić, tako se i ovaj put potrudio, da pozdravi naše mlade ptice, donesavši im na putovanje vazu pekmeza, a njegova gospodja supruga izručila je svotu od 150 kruna, a g. Filip Berbačić 20 K.

Zviždak, i vlak počeo da se kreće. Nastaje žurba i pozdravljanje sa obe strane, dok se dječici ne izgube mili i dragi.

U Smoljanima se prikupilo još 14 djece. Putovanje je bilo ugodno. Djeca su bila kao obično živa, veseli se nečemu novome. Smučilo se. Djeca počegost po podu, po klupama, pa čak i po policama određeniim za prijage. U Ljubljani dočekala nas gosp. Krimpotić sa cijelom obitelji, a u Zagorju poslaše plemeniti dobročinitelji, zauzimajući gospodje D. Pertot-Komac i gospodjice Beric Müller, četiri velika paketa bijelog kruha, slanog mesa i šećera. U Zidanom Mostu djeca se probudila, i čim opaziše bijeli kruh, zavlada među njima neobično veselje. Pričinjaše im se, kao da im je darove donio po noći Nikolaš. — U Zagreb stigomsko tek dođućeg dana u 11 sati prije podne, gdje su nas dočekali izaslanici Središnjeg odbora, a na čelu im gosp. dr. Ivo Orčić. Povedoše nas u „Prehranu“, gdje djeca ručahu, a popodne povedosmo ih gradom, da se malo naužiju prijestolnice naše, Zagreba.

U utorak u jutro u 7 sati otputovasmo dalje u Klošter, u Gjurjjevački kotar. To je jedan od najbogatijih kotara u Hrvatskoj, a život se može više pripodobiti građanskom nego seljačkom. Od Zagreba do Kloštra bio nam pri ruci gosp. školski nadzornik Maksimilijan Jurčić od Središnjeg odbora, a u Kloštru dočekala nas dobri ljudi, dobrog srca, dobročinitelji naši, na čelu im gg. kotarski predsjednik Stanićević, dr. Petar Majer, narodni zastupnik, načelnik iz Pitomače g. Delač, općinski bilježnici Stevo Cibradović, Josip Vodogažec, Bregovac i inogoo dobrih ljudi. U bašci su bili pripralni stolovi za djecu sa tanjurima i bijelim kruhom.

Veselo djeca posjedaše uz stolove sa svim prilagama na sebi, kao da se boje, da ne bude za sve dovoljno jela. Poslije objeda razdijelismo djecu u razna sela; i to: u Gjurjjevac 31, Klošter 15, Podravske Sesvete 15, Pitomača 12, Kalinovac 16, Ferdinandovac 13 djece, koju preuzeše sami općinski bilježnici i odvedoše ih na kolima u njihovo novo prebivalište. S djecom, koja su bila određena u Gjurjjevac, otputovasmo popodnevnim vlakom. Tamo nas dočeka gosp. Ante Bursić, upravitelj više pučke škole, sa svojom gospodjom, više gg. učitelja i učiteljica. Djecu su smjestili u školske prostorije, gdje su odmah bila pogošćena mlijekom i kruhom. Neka su djeca bila smještena još isti dan, a druga su ostala još dva dana, za koju je sama gospodja učiteljica, supruga školskog ravnatelja Bursića kuhala i skrbr vodila, čemu se ima iskazati izričitu zahvalnost. Djeca su izim nekkih iznimaka tako zadovoljna, da su mi već drugi dan kazala, da oni ne će više u Pulu. Neka su djeca plakala, želeći se povratiti. Naći će se djece,

koja će možda i očajno pisati, ali roditelji ne smiju to tako shvatiti. To je onaj prvi bo: djece i čežnja za domom, kad se prvi put dijele od roditelja. Roditelji neka pišu toj djeci utješljivo i pomirljivo, pa možda i obećaju da će ih doći uzeti, a kad djeci prodje ta prva čežnja za domom, ne će ni si'om htjeti doći. Tome je dokaz, što sam malog Antunovića iz Tinjana — koji je smješten već duže vremena kod g. dr. Majera — htio tobože si'om odvesti natrag, a maš se branio i nogama i rukama, dok se nije oslobodio mojih ruku. Djeci je dobro. Tamo ne pojme što je glad, a osjećaju rat samo po tome, što nema muškaraca. Škola ima u svakom selu, a u Gjurjjevku dapače i više škole. Sada su praznici, a kad se škole otvore, pohađat će djeca školu što bude više moguće. Tamošnji seljaci ne šalju ni svoje djece rado u školu, i to će biti jedina mana; koja se može tom plemenitom narodu spočitnuti. Neka roditelji budu mirni i ne plaču za djecom, već Bogu hvale, da mogu biti tako sretni, da su djecu postavili na sigurno mjesto, i izbavili od nevolje.

Ovlašten sam od roditelja iseljene djece da zahvalim svima onima, koji su na bilo koji način pripomogli i spremni su dalje pripomoći pri iseljivanju djece. Zato budi hvala svim spomenutim obiteljima, zavodima i gospodi, a izričita hvala neka bude Vama, dobri ljudi Gjurjjevačkog kotara. Prilike, u kojim živimo, sile nas, da se tužnim srcem djelimo od naše djece, i radi njih u brizi ostajemo, a vi dobri ljudi, činite plemenito djelo napram našoj bijednoj i neudžnoj djeci. Vašu veliku ljubav, koja u vašem plemenitom srcu plumi, dokazujete time, što našoj djeci otvarate širom vrata vaših domova, primate ih pod svoj krov, i dječite na svom ognjištu svoj zalogaj kruha, kojeg hvataje providnost imate u dostatnoj mjeri, a time nama, za'osnim roditeljima, brišete suze i bo: blažite. Da se pročleni vaše plemenito srce, dostatno je bilo pogledati Vas dobri ljudi, kad su djeca prolazila pred vašim kućama, kakav je utisak činila na vas povorka djece. Vaše oči suzama orošene, dokazom su, koliko osjećate za našu djecu. Nema riječi, kojom bi se moglo opisati sva ona dobročinstva, koja činite, ali Vas uvjeravam, da suze radosti roditelja onih mališa, koje ste primili pod svoj krov, bit će rosa blagosova na vašu polja, na vas i vaše potomstvo. Sama povjesnica i tako slavnog naroda, najbolje će znati kazati i zapisati zlatnim slovima dobročinstva vašā. A vi mališi, budite dobri i poslušni vašim dobročiniteljima i vraćajte mi'lo za drago, ljubav za ljubav vašim hraniteljima.

Još jednom, dobri ljudi Gjurjjevačkog kotara budi Vama hvala a od samog Boga plata.

Za roditelje iseljene djece:
Josip Basešić.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 10. (D. u.) Službeno se javlja: U dolini Brente suzbile su naše zaštitne čete talijanski nasrtal. — Naša albanska južna fronta bila je pod pritiskom jakih sila povučeno preko linije Berat-fieri. Bojni je dodir bio od jučer u jutro veoma slab. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 10. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: U bojnom području na Lysi i na Sommi oživjela je bojna djelatnost u večernjim satovima. Noćni izvidnički nasrtaji neprijatelja. — Vojna skupina njemačkog prijestolonasljednika: Francuz nastavio je svoje žestoke djelomične navale. Jugozapadno od Noyona i južno od Aisne provalio je ponovno sa takim silama te se ustalo u dvorcima Port i Desloges, istočno od Antheuila kao što i u starim francuskim jarcima sjeverno od Longponta. U susjednim je odsjecima bio suzbijen paljbom. Kod mjesnih uspješnih nasrtaja zapadno od Chateau-Thierryja dopremili smo zarobljenika. Živahna izvidnička djelatnost na obim stranama Reimsa. — Vojna skupina vojvode Albrehta: U Sundgaui dopremile su nasrtajne čete sa francuskih opkopa, sjeverno od Largitzena, zarobljenike. — Ludendorff.

Rot.

Francuski izvještaj od 9. srpnja popodne: Između Montdidiera i Oise izvele su Francuzi jutros lokalno poduzeće. Zapadno od Antheuila prodrle su francuske čete, poduprite tankovima, na fronti od 4 kilometara u njemačke linije te su osvojili farmu Port i farmu Des Loges. Na različitim su točkama osvojili ozemlja u dubini od 1800 metara. Njemačka protunavala proti farmi Des Loges bila je suzbijena

po Francuzima, koji su održali osvojeno područje. Broj neranjenih zarobljenika, u koliko smo ih do sad prebrojili, iznosi 450, među kojima 14 časnika. Južno od Aisne nastavio se topnički boj: tečajem noći, u odsjeku farme Chavigny. Francuzi su i dalje uznapredovali te dopremili još 20 zarobljenika, među kojima jednog časnika. Obostrana topnička djelatnost zapadno i sjeverno od Chateau-Thierryja i osobito na uzvisini 204. Patrule su dopremile u Cham-pagnei iz odsjeka Marquisa na uzvisini Sousin nekoliko zarobljenika. Sa ostale fronte ništa novoga.

Engleski izvještaj od 9. srpnja u jutro: Engleske su patrolje izvele po noći uspješni nasrtaj istočno od Arrasa te dopremile nekoliko zarobljenika.

Talijanski izvještaj od 8. srpnja: U dolini Lagarine i u Valarsi česta smetajuća paljba neprijateljskih baterija. Sjeverno Monte di Val Bella (asijski zaravanak) suzbile su naše ophodnje po žestokom boju neprijateljske izvidničare. Na Monte Grappa boju neprijateljske izvidničare. Na Monte Grappa stekli smo si 6. srpnja kod lokalnih akcija ozemlja sjeverno masiva, dopremili 51 zarobljenika, dvije strojne puške i jedan plamenomet. Jučer smo prošli naše izložene položaje u predjelu Cala Caprile. Talijanski i saveznički aeroplani i zrakoplovi razvili su tečajem dana i susjednje noći obilan i uspješan rad. 8 smo neprijateljskih lijetala oborili u zračnim bojama.

Talijanski izvještaj od 9. srpnja: Uzduž čitave fronte obični topnički boj i djelatnost naših ophodnja. Neprijateljska navala na Cornonu, južno od Sasso rosso, bila je glatko suzbijena. — Albanijska: Naša na lijevom krilu iza topničke pripreme započeta akcija, kod koje su sudjelovali na uspješni način moratori i engleska mornarica. Pješadija, što je izašla sa doljne Vojuse pročistila je iza ljutog boja uzvisine između Levanija i samostana Posanija, dok je konjica napredovala između zapadnih obronaka Male Castre i mora, bacila se odvažno na stražnje sveze neprijatelja te razorila mostove preko Semenija i Metelija. Mjesto je Fieri palo u naše ruke. U središtu nalaze se jaki položaji Canaglave i Korokova u našim rukama. Kod Tomorice osvojili smo uzvisine Capa Defrisa, za koje se vodilo ljut boj. Naši i engleski su lijetali podupirali boj vanredno dobro. Broj zarobljenika iznosi više od 1300. Zaplijenili smo topova, aeroplana i strojnih pušaka u još neustanovljenoj količini i dopremili bogat plijen. — Macedonija: U noći na 8. srpnja kušao je neprijatelj iza ljutog topničkog strijeljanja dva puta da napadne na zonu točke 1050. Bio je protjeran našom paljbom.

Iza kako su naše čete napustile ofenzivu, započeli su Talijanci ofenzivno akcijom na fronti između St. Doga di Piave i mora. Tu su stajale naše čete na riječici Sini, na jednom istoku Piave u more, a bijahu odijeljene od Mletaka samo po lagunama. Od tog su prostora držali Talijanci samo jedan mostobran, Caposile. Petdnevni moratorij bojevima, kako priznavaju sami, uspjelo im je, da osvoje komad ozemlja između Sile i Piave: da pomaknu svoje linije sve do Piave. Time su si stekli na sjeveroistoku od Mletaka komad zemlje, koji tvori sada izloženu postojanku mletačkog tvrđavnog pojasa. Uspjeh je prema tome bio čisto defenzivnog značaja. Pokušaji ozbiljne ofenzive ostali su pokušajima, kao što i prelaz rijeke kod Fossalte i na drugim točkama. — U Albaniji započeli su Talijanci i Francuzi na liniji između Vojuse i izvora Skumbija ofenzivu, koja je još u toku. Karakter se tih bojeva posvema odvađa od običnog opkopnog rata. Fronta u tim područjima nije tako stalna, kao što u ostalim zemljama, a pogotovo radi nestasice komunikacija, koje onemogućuju braniteljima na jednoj strani redovito naknadnjivanje gubitaka i smještanja četa i napadaču brzo napredovanje. Nije tome mnogo više od mjesec dana, da su na desnom krilu, sjeverozapadno od Korče, započeli Francuzi veće poduzeće. Francuski su izvještaji tad javljali, da su si stekli ozemlja u dubini od 15 kilometara. Ali i ova je ofenziva bila za tim zaustavljena, jer se trajno prodiranje u tom području ne da zamisliti. U takvom položaju mora branitelj da napušta veća područja, nego i bi ih napustio na ostalim bojištima, ali i područje, prepušteno neprijatelju, nema za ovoga onolikog značenja, kao na glavnom bojištu, gdje provala u dubini od 15 kilometara znači važan korak unaprijed, a kadkada i veći pobjedu. — Na ostalim frontama bile su operacije ograničene na predredjena poduzeća. U ovim našim pothvatima pokazuju u zadnje doba Francuzi i Englezi neku revnost. Na tri, četiri kilometra fronte poduzimaju gotovo danomice male navale, napadaju u stihu velikih navala, sa kratkom i žestokom top-

nikom pripremom, uperene na pojedine, taktički: vrijedne tačke, kao da se vježbaju za veliki udarac.

* Još o klevetanju naše carice. Opet jedna od onih mnogih osobitosti države, u kojoj je sve moguće.

* Pred ljetnim zasjedanjem parlamenta. — Ministri pod optužbom? Iz Beča se službeno javlja 10. srpnja: Danas prije podne obdržavala se u zastupničkoj kući načelnika konferencija u svrhu ustanovljenja radnog programa za ljetnu sesiju.

* Seidlerov marš. "Vidensky Dennik" piše: Kriza bez konca i kraja — to je deviza Seidlerovog političkog umijeća.

* Njemačko-državni list u Beču. "Slovenski Narod" piše: Iz Beča javljaju, da će tamo dne 20. o. mj. početi izlaziti novi njemačko nacionalni dnevnik "Wiener Mittag".

* Naš tata, barun Fries-Skene. Njemački listovi donose: "U subotu prije podne došao je u parlament namjesnik za Istru, Trst i Primorje barun Fries-Skene

* Nijemci i Plava. U svojoj političkoj jalovosti dospjeli su austrijski njemački nacionalci tako daleko, da već i ne mogu ništa razjasniti bez veleizdajstva i izdajstva domovine.

Iz bivšeg ruskog carstva.

Vijesti, koje dolaze iz Rusije, su protuslovne i dolaze sa znatnim zakašnjenjem. Osim toga brzojavljaju se iste vijesti svaki petnaest dana po jedamput.

rične vijesti, da je posatka prešla na njihovu stranu i da je boljševička vlada svrgnuta. Tomu nasuprot ustanavlja imenovani komesarijat, da vijesti ne odgovaraju istini, već da je buna bila bez poteškoća potlačena.

Iz slavenskog svijeta.

Uspomeni najvećeg Čeha Jana Husa. Dne 6. srpnja 1415. zaglavio je na lo-mači u Kostnici, mučeničkom smrću za istinu, najveći Čeh, Jan Hus.

Sretne li Hrvatske. . . . Tu je uvijek jednako, uvijek isto. Dizorganizacija i dizorijentacija. Ne zna se, ni ko pije, ni ko plaća.

"Ja sam Hrvat, Srbin i Slovenac ili nijedno, nego pravi Jugoslaven." Tako je rekao u hrvatskom saboru jedan od vo-dja koalicije — Dušan Popović.

A. B. C.: Jedan dan medju narodom, koji dolazi . . .

1. U vreme, kad su prvaci jugoslavenskog naroda proživljavali u Pragi dane, na koje se ne zaboravlja, dane posvećene proslavi 50-godišnjice češkog narodnog kazališta i oslobodilačkog ideja sa samoodre-djenja potlačenih naroda,

Našao sam se u nekoj bolnici jugoistočne Mo-ravske, u kraju, kojemu Česi vele: Slovačko. Zemlja jest tu dobra i bogata, ljudi napredni i narodni, a jest to najizrazitiji, najoriginačniji komadić zemlje češke. Originalnost života, govora i nošnje tog kraja dala je izvrsnu gradju češkoj umetnosti, osobito slikarstvu a u najnovije doba i glazbi.

dom na tom kraju. Izgrađen je u slovačkom stilu i urešen slovačkom ornamentikom, a što se tiče slovačkog dejstovanja na razvitak češke glazbe, dosta je podsetiti na nedavno i k nama doprevši glas o ogromnom uspehu Janačkove „Njzine pastorke (Jenufe)“ na bečkoj dvorskoj operi i narodnom kazalištu u Pragu.

2. Medju drugovima u bolnici bilo je mnogo Slovačka iz okolice. U vreme praških proslava davalo se je po svim gradovima i sećama, gdje stanuje češki narod kazališne prestave, koncerte, predavanja i sokoške večeri (takav večer sastoji se iz vježbanja Sokola, sokolica i podmlatka, solo i zbornog pevanja, sviranja na gusle, klavir i slično; a vel' se takovom večeru „sokoška beseda“).

Sedoh sa prijateljem na železnicu i za po sata bili smo u K. Vreme, koje smo imali na raspolaganje, upotrebili smo, da pogledamo gradić. Na prvi pogled nema nikakvih zanimivosti, ali kad se u njem upozna sve ono, šta je u njem na prvi pogled sakriveno i kad se ga savna s jednim našim građićem, videt je njegovu veliku zanimivost, njegovo značenje. Podjosmo najpre u školu. Bila je svetkovina, pa smo si mogli unutrašnjost zgrade nesmetano progledati. Prvo, što sam opazio, bilo je, da hodnici nisu go'i ko u našim školama, već da su po zidovima razvešane slike: Hus, Komeňsky (sa pregledom svojih pedagoških načela), Palacky, Havliček, dalje slike iz češke istorije (krunisanje čeških kraljeva i slično) i — šta mi se osobito dopalo — serije slika čeških umetnika.

Četv

upiti u budemo ćemo je mora t smjeru i svoje sp pojedina mimoići će se od ne smije ni, treb dživati, s koja je

Čes mo gu ć poli ti oma čest

Ko cher Zetu sovskoj inicijativu za otpor svrhu rat Augusteur Kosovu. E ske ličnost nika, poln Država An Vanredan i saveznič bili takodj pozdrav. A onda je sastanka. Kosovu, sio dr. Tr Na svemu blje Anto pobedu an živahno po rala se na Odslane s gentu Aleks Orlandu.

Prinosi blagdana s slijedeći dop izručila je g. Filip Bar romašne dje K 40—. Ob po K 10: g Mošćeničke 238. Iskaz: vrijednim da našel

Za naše bilješka u E lica istarskih da njeguje uz iz Istre, no za Istina je sveta i u oceanu s nedužne jadni lišio najpoteb su pokrenuli a životne boli or sudjeno da vis

škola sa 8 — i ih je skoro rek tovo isključivo jatvoreno, jer p reklamirati učite guranje njihove

Iz škole o kupi'o je zgrad nošnja i ručnih tanjuri, križevi, čeških knjiga i sročea sa krasni češkim napisima stvovalo to na m kad bismo i mi zeje. Kod Pu'e n iskopine, ali sve naših se niko ne vanje tih drevnih za nas sačuvala, a predajemo tudjinci sebi slavu i reklan ,što nije pravo, ta maknimo se za va ima prestojnik su izgoga njega ne n drugim kulturnim sva inteligencija č članak, kad bih pr tamo upoznao (učin ču samo nabrojiti.

Četvrtak 11. srpnja 1918.

upiti u svoju dušu tu istinu, jer tek onda, kad budemo uistinu svi dozreli do tog stadija, bit ćemo jedno. A sav naš rad, sve naše nastojanje mora biti osnovano na tom temelju i ići u tom smjeru, i k tom cilju. Svu svoju dobru volju, sve svoje sposobnosti i sav svoj položaj mora svaki pojedinac od nas uložiti u taj rad. Ne smije se mimoći prilike, da se toga ne bi sjetilo. Razlike će se očitovati i ovdje kao i svagdje. I tih razlika ne smije se ignorirati, ne može se ih silom odstraniti, treba ustrajno i neustupivo blažiti ih i izglađivati, sa sviješću, da će ideja, koju zastupamo i koja je prava, pobijediti.

Često (imale bi se) opetovati: da nije moguće ništa velikoga provesti bez političke slobode naroda. Često i veoma često!
Havliček.

Kosovska proslava u Rimu. „Zürcher Zeitung“ donosi sada opširniji izvještaj o kosovskoj proslavi u Rimu. Prema tom izvještaju je inicijativu antantističkoga jugoslavenskoga odbora za otpor u unutarnjosti kao i akcionoga odbora u svrhu ratnoga sporazuma, priredjena u kazalištu Augušteum svečana predstava u spomen bitke na Kosovu. Brojne talijanske oblasti, uvažene talijanske ličnosti i članovi diplomatskoga zbora saveznika, polmence diplomatski poslovođe sjedinjenih Država Amerike prisustvovali su ovoj svečanosti. Vanredan je bio broj časnika i vojništva talijanske i savezničkih narodnosti, polmence Srba, koji su bili također prisutni. Zastupnik Torre pročitao je pozdrav i brojav parlamenta Sonina i Colossima. A onda je progovorio o visokom znamenovanju ovog sastanka. Zastupnik Canepa prikazao je bitku na Kosovu, slaveći junaštvo Srba. Na to je progovorio dr. Trumbić u ime jugoslavenskoga odbora. Na svemu zahvalio je diplomatski poslovođa Srbije Antonović, izrazivši pouzdanje Srba u konačnu pobjedu antente. Svima su govornicima vanredno živahno povladjivali. Uz veliko oduševljenje zasvirala se na to talijanska i srpska narodna himna. Odaslane su brojavke kralju Petru i princu regentu Aleksandru te ministru-predsjedniku Pašiću i Orlandu.

Domaće vijesti.

Prinosi za našu siročad. Prigodom „Narodnog blagdana“ položeni su preko uprave našeg lista sljedeći doprinosi: Pri odlasku naše djece iz Pule, izručila je gospođa Marija Mardešić K 150.—, a g. Filip Barbalčić K 20.—. Skupina prijatelja siromašne djece K 103.—. Dva pomorska kapetana K 40.—. Oblitelj Miholjević iz Pazina K 30.—, a po K 10: gg. Ante Mezulić, Nikolina Sovdat iz Mošćeničke Drage, Matko Koren sa bojne pošte 238. Iskaz: K 373.— i 2418'02 je 2791'02. Hvala vrijednim darovateljima! Naprijed za spas djece naše!

Za naše slijepo vojnike. Nemilo nas dirnula bilješka u „Edinosti“, da je sestra — njegovateljica istarskih slijepaca pripomenula, kako imade da njeguje uz slovenske i mnogo slijepih vojnika iz Istre, no za koje da se naša javnost malo brine. Istina je sveta, da se u toj buri današnjeg života i u oceanu svakidašnjih briga zaboravilo na one nedužne jadnike, koje je ovaj zao bog — Rat — lišio najpotrebnijeg čovjeka: očnjeg vida. Slovenci su pokrenuli akciju, organizovali odbor, da ublaže životne boli onim mnogim jadnicima, kojima nije sudjeno da više ugledaju svjetlo sunca, ni proljeća,

škola sa 8 — i to dobrih — učiteljskih sila Polovica ih je skoro reklamiranih. A kod nas? Imademo gotovo isključivo jednorazrednice, a sad je i tih mnogo zatvoreno, jer puk naš ne ume a inteligencija ne mari reklamirati učitelje iz vojništva i pobrinuti se za osiguranje njihove egzistencije.

Iz škole otišli smo u muzej. Muzejno društvo kupilo je zgradu i napunilo je izborom slovačkih nošnja i ručnih radnja (čipke, islikani lončići, vrčevi, tanjuri, križevi, razne potrebštine), izborom starih čeških knjiga i novaca. Video sam knjugu iz XV. stoljeća sa krasnim inicijalima i video sam novce sa češkim napisima iz dobe vladavine kraljeva čeških. Dejstvovalo to na mene izvanredno. Ne bi li bilo dobro, kad bismo i mi u nekim gradovima imali svoje muzeje. Kod Pule na pr. u Alturi nalaze se velevažne iskopine, a sve to ide u talijanske muzeje, jer od naših se niko ne brine ni za iskopavanje ni za očuvanje tih drevnih spomenika, koje je zemlja reć bi za nas sačuvala, ali mi ih dobrovoljno i bezbrizno predajemo tudjincima, a kad ovi jedamput s tim učine sebi slavu i reklamu, mi ćemo među sobom govoriti: „to nije pravo, ta to je naše!“ Ali biće kasno, i zato unaknimo se za vremena. Glavnu zastlugu za muzej ima prestojnik suda, sudski savetnik. Sve naredbe izgora njega ne mogu odvratiti od rada u muzeju i drugim kulturnim društvima. Jest naravno, ko šta i sva inteligencija članom Sokola. — Bio bi predug članak, kad bih prikazao polanko sve, šta sam još tamo upoznao (učinit ću to drugom prilikom), a sad ću samo nabrojiti. U varošici su 4 novčarska zavoda,

ni krasne prirode i nad kojima je za uvijek rasprostrla svoja krila mrka i užasna vječna noć. Tu u Puli imademo „Društvo prijatelja djece“. Zar se ne bi u istom smislu i u istom duhu moglo organizovati u Istri „Društvo prijatelja slijepih vojnika?“ Zar se ne bi onim jadnim sirotama moglo pripomoći sakupljanjem milodara sa strane svih puljskih listeva, i to milodara ne samo iz Pule, nego iz cijele Istre? — Za sada ovo, da upozorimo, koji mogu, a doskora osvrnut ćemo se u toj stvari opširnije.

Služba Božija za pravoslavne. U petak, dne 12. o. mj., na Petrovdan bit će sv. Liturgija u 10 sati u crkvi sv. o. Nikolaja u Puli.

Vabilo, na vrtno veselico, katero pri ede „Jugoslavenski železničari“ dne 14. t. m. v Divači nasproti škole, z sledećim vspreodom: 1. Petje pevskega društva „Kolo“ iz Trsta. 2. Godba. 3. Ples in prosta zabava. (Saljiva pošta, srećkanje i. t. d.) Vstopnina za osebo K 3.—. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Ljubitelji domaće zabave dobro došli! Čisti dobiček je namenjen za vojne invalide. Začetek ob 3 uri popoldne. Odbor.

✦ Komitajli za bjegunačku i vojničku potporu. Prošlo je već šest mjeseca, da su se naši bjegunci povratili kući; većina od njih nije još niti danas dobila potpore za uzdržavanje. Kotarska komisija za potpore se uvijek ispričava da nema radnih sila i za to da ide to jako polagano. Istina je da nema radnih sila ali kad bi i one, koje su tamo namještene u istinu radile, ne bi narod morao toliko čekati. Da bi svaka sila 2 prijave na dan riješila, išlo bi to kao po loju! Ali što njih briga da narod trpi i da nema čime živeti u aprovizaciji plaćati. Komisija je odredila tri dana u sedmici za primanje stranaka u svom uredu, pa što se te dane radi. Stranke dolaze, jedan činovnik zabilježi ime vojnika i onog za koga se pita potporu i kaže stranki nek ide kući a „potpora“ će doći do tri dana poštom. Tako prolaze dnevi, stranka dodje opet i svaki put joj kaže onako pa ipak potpore nema. Tomu neredu treba na kraj stati. Ne goni ljude možda prkos ili oholost nego velika bijeda u kojoj se nalaze. Tuže nam se ljudi iz okolice, da već dva mjeseca ne mogu kupiti što aprovizacija dava jer nemaju novca a aprovizacija neda na dug i tako moraju stradati. Gosp. tvrdj. komesaru preporučamo, da to malo uredi.

Dnevne vijesti.

Dužnost biljegovanja za mjenice, trgovačke naputnice i čekove. Pošto se događa, da se često povrijedjuju propisi biljegovanja, trgovačko-obrtnička komora za Istru upozoruje interesirane osobe, da mjenice, trgovačke naputnice i čekovi, koji su ispostavljeni u tuzemstvu, moraju biti biljegovani i onda, ako bivaju isplaćeni u inozemstvu.

Dozvola izvoza iz Njemačke. Trgovačko-obrtnička komora za Istru upozoruje uvažene robe iz Njemačke, da je izašlo novo izdanje propisa c. k. ratnog ministarstva glede predloženja molba za postignuće izvozne dozvole iz Njemačke za potrepsitine određene za vojsku i mornaricu. Pošto je neophodno potrebno točno poznavanje dotičnih propisa preporučuje se interesiranim krugovima, da si nabave to izdanje kod c. kr. ratnog pripomoćnog ureda u Beču II, Obere Donaustasse 42.

Ironija sudbine ili kako si i loš list stiže čitatelja. Ne, naravno hrvatske! Hrvatske novine ni dobre ni loše ne mogu si naglo steći čitatelja, jer naš dio jugoslavenskog naroda za čitanje još ni zreo nije. — Kod Slovenaca je to drukčije, a i kod ostalih civilizovanijih naroda s manje postotaka nepismenih ljudi. Slovenci se listovi čitaju marljivo, jer su listovi s valjanim štivom i sistematski uređivani i s dobrim idejama. A u pomanjkanju zgodnog štiva, laća se Slovenac i lošeg, samo da doznade nešto iz domovine. Tako smo upućeni, da se „Novice“ u Puli veoma mnogo prodavaju,

jako gospodarsko društvo, Soko muški i ženski, podružnica narodne zajednice, dijetantsko glumačko društvo, narodno društvo i još nekoje manje strukovne i crkvene organizacije.

Razina celonarodnog života stoji tamo visoko. Nije to videti samo iz mnoštva organizacija, nego i iz privatnog života: vođenja gospodarstva, nošnje, hrane. Obed običnog češkog seljaka ne sastoji se tek iz manestre ili u opće jedne hrane, nego tamo dodje na sto najpre čorba, pa knedle (nešto slično našim makarunima) sa prikrmom i ko treće je'o kolači — buhti iz belog brašna, sa domaćom marmeladom ili sirom, dobro omašćeni. Masti ima uvek dosta, ta dvorište je puno gusaka, pataka i svinja.

Kao što je materijalni život češkog seljaka razvijen, tako je i duševni. On je pretpaćen na dnevnik, na seljačke tjednike i strukovne mesečnike. Kupuje knjige i čita ih. Čita i radi. Radi i rukama i strojevima.

3.

Došao je večer. U 9 sati po novom ili u 8 po starom (većina stanovništva drži se neprestano starog računanja) počela je „Sokolska beseda“. Soko nema svog sala gde bi moglo davati vežbanja. Pred ratom se moglo započeti sa gradnjom Sokolane i zato je bila beseda u velikom salu jedne gostionice. Sal je bio urešen sa par umetničkih slika i s nekoliko laticana cveća, a inače nije se htelo trošiti suvišno novac, jer je čisti dobitak namenjen bio „Češkome sreću“. Sal je bio pun. Sva inteligencija, mnoštvo seljačkih

gospodara i gospođarica i mladjeg sveta: devojaka i mladića napunilo je sedala i mesto za stajanje. Uspeh je najlepše videti iz čistog dobitka, što ga je taj večer doneo bednoj češkoj deci iz velikih gradova: 1500 K. Zabavu je rukovodila jedna učiteljica (vežbanje sokočica i podmlatka) i jedan činovnik (glazbene partije). Ta dvojica su bili aranžeri, ali naravno da je manjih pomagača bilo sjašet, ta svako je ponosan, ako može šta pomoći.

Prva tačka programa bilo je pevanje. Ženski zbor pevao je umetnikom Fr. B. Martinovskym odabrana mesta iz Smetaninih opera. Svaki kole glazben Ceh pozna sva ta krasna mesta veoma dobro, ali ipak, to je njihovo i to oni opet i opet rado slušaju i opet i opet to na njih snažno dejstvuje. Arijuz „Prodane neveste“: Kdybych se co takoveho o Tobe dovedea (kad bih šta takovog o Tebi doznala) pevala je jedna izmedju zbornih pevačica solo. Ta ista pevačica pevala je kasnije Schubertovog: Kralja duhova i jednu slovačku narodnu popevku. Slovačke su popevke u češkom narodu veoma omljubljene, pa se ni to veće ne moglo bez njih obići.

Po pevanju ženskog zbora sledilo je vežbanje muškog podmlatka iz susednog sela, gde je mladi učitelj osnovao u vreme rata Soko, pa evo njegov podmladak istupuje sada prvi put na pozornicu. Puštilo ga se prvog, da se deca uzmognu šta brže vratiti kući. Kad su u lepom sokolskom odelu stupili na pozornicu, zaorko je plesak celom dvoranom. Jedna gospođja reče mi: „Iza 4 godine, znate, iza 4 godine!“ „Ali šta iza 4 godine“, pitam ja, „Iza 4 godine vidimo

jer je malo onih sretnika, koji bi si mogli „Slovenski Narod“ pribaviti. Dobri, narodni listovi, „Slovenski Narod“ i „Slovenec“ ne mogu da izlaze u većoj nakladi, jer nema papira. Tu priliku izrabljuje nenarodan i loš list Sušteršičeve „Novice“, koji imaju dovoljno papira, a kad bi uzmanjkalo, obilno bi ga lifrovali iz Beča.

Zakon proti širenju spolnih bolesti. Jedna od najstrašnijih posljedica ovog svjetskog rata jest širenje spolnih bolesti, koje su se tako proširile, da ugrožavaju budućnost ljudskog roda. Posljedice tih bolesti strašne su za buduća pokoljenja. Kapavac, koji se smatra još za najlakšu spolnu bolest, lako uzrokuje porod slijepice djece. Sifilis razara duh i tijelo, a kod djece ima za posljedicu ludost i druge teške bolesti. U Njemačkoj pripravljaju državni zakon proti širenju tih bolesti. Zakonom će biti određena kazna za svakoga, koji će bolestan spolno općiti. Vojna uprava ima se skrbiti za prisilno liječenje, te će spolno bolesne zadržati nakon demobilizacije u bolnicama i taborima, dok ne prizdrave i dok ne učine pogibelj okuženja. Glavno sredstvo za suzbijanje jest prosvjećivanje naroda te brza i jetina liječnička pomoć. „Volja Naroda“.

Prosvjeta.

„Jagićev jubilej i D. H. K.“ Prigodom osamdesete godišnjice rođenja slavnoga našega učenjaka, oca slavistike, prof. dra. Vatroslava Jagića, poslalo je D. H. K. dičnome svečaru sljedeći brojav: Društvo hrvatskih književnika čestita vam osamdesetu godišnjicu rođenja, veseleći se, što vas može smatrati svojim prijateljem i želi Vama, koji ste proživjeli burne dane hrvatske prošlosti, koji ste postali i ostali prvak slavenske znanosti, da poturite kao i čitavo slavensko pleme ove teške dane, koji nose slavu, slobodu i mir svima nama. Neka vas, zreca slavensiva, štite još uvijek živi bogovi starih Slavena! Dr. Branimir Livadić, potpredsjednik; Joza Ivakić, tajnik.

„Hrvatska Njiva“. Primili smo 26. broj revijalnoga tjednika „Hrvatska Njiva“ s ovim sadržajem: Dr. D. Prohaska: Vatroslav Jagić (6. VII. 1838. — 6. VII. 1918.). — Ačim Gjeranović: Nešto o gradnji radničkih i činovničkih stanova. — Vladimir Čorović: O „Nečistoj krvi“. — Petar Konjović: Osvrt na opernu sezonu. — Smotra: Naučni rad Vatroslava Jagića (Dr. D. P.); Klerikalizam i hrv. vlada. (J. Demetrović); Književne hilješke itd. Listak: Ivo Vojnović: Iz petog Evangjelja. Godišnja pretplata „Hrv. Njive“ iznosi K 36.—, pođini broj i K. Narudžbe šalju se Zagreb, Nikolićeva ulica 8.

„Neue südslavische Rundschau“. Primili smo drugi broj ove revije sa sljedećim sadržajem: „Zar zajedničko prehrambeno područje“: — Profesor Filip Lukas: „Jugoslaveni i Jadran“. — Dr.

Vladimir Matić: „Hrvatska debata u ugarskom izbornom odboru“. — Petar Konjović: „Srpska muzika“. — Feuilletoni: Ivana Brlić-Mazuranić: „Ni u koga“ (Autorizirani prijevod od N. Nehajeva).

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA

Ulica Sergija broj 34.

Danas **novi raspored.**

Početak:

3:30, 4:40, 5:50 i 7:—.

Ulazne cijene za ovaj film: I. mjesto K 1.20; II. mjesto 80 h

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržuje pravo promijeniti raspored.

Konjsko meso

može se dobiti dnevno u mesarnici Vicolò del Pozzetto 4.

Prodaju se dva osla sa kolima.

Uplatiti se kod Matika u Sišanskoj ulici, Busoler 22.

U trgovini pokucstva, Fil. Barbalica, u Sišanskoj ulici, prodaje se novo pripjelo pokucstvo.

U podružnici Jos. Krmpotića, ulica Franje Ferdinanda 3, mogu se dobiti sljedeće knjige:

„Matica hrvatska“: Petar Preradović: Izabrano pjesmo. — Laza K. Lazarević: Izabrano pripovjesta. — I. S. Turgenjev: Novi rod. — Pardo Šišić: Hrvatska povijest I.—III. Fragm. povjesta hrvatskog naroda. — Emma Božičević: Čarobni svijet (za mladež). Narodna pripovijetke (za mladež). — Ivana Brlić-Mazuranić: Priče iz davnina. Kraljstvo Marko (za mladež). — Josip Eugen Tomić: Mnoga djela. — Dinko Šimunović: Ojridan. — Ivan Lepušić: Pustolovka. — H. S. Brilovneki (pseud.): Prometna politika. — Dr. Nikola Andrić: Pod apsolutizmom.

„Moderna knjižnica“: Stepanjak: Podzemna Rusija. — D'Annunzio: Ivan Epiškop i druge novele. — M. Arcybášev: Revolucija. — Morežkovski: Florantinsko novelo. Ukrceli bogovi. — Knut Hamsun: Uhat. — P. M. Dosztojevski: Braća Karamazovi (I. i II. — III. i IV.). Idiot (I. i II.). — Jensen: Ratno sjeno. — Tavaštajerna: Tajna Finakou zlatova. — N. Notari: Tri lopova. — A. Franco: Bogovi židaju. — Maupassant: Umirana duša. — Gorkij: Život suvišna čovjeka. — Rolland: Gorući grim. — B. Stanković: Nečista krv. — Strindberg: Sin služavke. — Kveder: Hanka. — C. Janson: Laži. — Marković: Karlo Drački.

„Zabavna biblioteka“: Hamaun: Viktorija. — Geyerstam: Što žene mogu. — Deledu: Nostalgija. — Balzac: Žena od trideset godina. — Bruun: Sretni dani van Zantenovi. — Sernau: Slava životu. — Kuprin: Himo ljubavi. — Nagrodskaja: Otoneljev gujev. — Bourget: Dvije oestre. — H. Rider Haggard: Ono. — Zuccoli: Farful. — Lollée: Žena drugoga oarestva. — Lugovoj: Polina veran. — Maciejowski: Ljepota djevojke. — Šubin: Azbajin. — Fogazzaro: Daniele Cortis. — Glyn: Teodora. — Herczog: Carstvo sanja. — Lagerlöf: Jerusalem. I.—II. — Blicher-Clausen: Sonja. — Montgomery: Ne-shvađen. — Bruun: Ponoćno snos. — Tiller: Ujak Benjamin. — Sezima: Pansiflora. — Bourget: Lazarina. — Kipling: Indijaka džungla. — Bang: Tina. — Franco: Crveni krlin. — Bordenaux: Otvarl odli. — Blicher-Clausen: Inga. — Maupassant: Jaka kao smrt. — Hermann Sudermann: Litavske pripovijesti.

„Humoristična knjižnica“: St. Sremac: Pop Čira i pop Špira. — N. V. Gogolj: Mrtve duše. Tri pripovjedke. — M. Arcybášev: Sanjin. Narodno šala i pripovjedke. — Jonathan Swift: Gulliver kod divova. Naši noviji humoristi. — S. Vöröš: Taneek Tomaš. — Guy de Maupassant: Baština. — Branko Mašić: Alekse Miševića Ratna šala. — Branislav Gj: Nušić: Nove šaljive priče. Općinsko dijete. — A. Konstantinov: Baj Ganja. — M. B. Janković: Prva ljubav. — Ivo Vojnović: Dubrovačka Trilogija. — Emerson: Napokon ili čovjek od djela.

Pismene se naručbe imaju upravit na „Upravu Hrvatskog Lista“. Pošiljke se odpremaju samo sa pouzecem. Na bojne pošte uz unaprijed priposlani novac.

Jedini hrvatski osiguravajući zavod

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu.

Utemeljena godine 1884.

SREDISNJICA: Zagreb, u vlastitoj palači, ugao Marovske i Preradovićeve ulice. Podružnice i glavna zastupstva: OSIJEK, SARAJEVO I TRST.

Zavodska imovina . K 5,167,276.64
Isplaćene odštete . K 7,729,996.96

Ovaj domaći zavod prima na povoljne uvjete sljedeće vrste osiguranja:

I. Protiv šteta od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica industrijalnih poduzeća).
2. Osiguranja pokretna (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, itd.).
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sijena itd.).

II. Staklenih ploča protiv razlupanja.

III. Na ljudski život:

- a) Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti.
- b) Osiguranja miraza.
- c) Osiguranja životnih renta.

ZIVNOSTENSKA BANKA

PODRUŽNICA U TRSTU, Via Ponte Rosso 7. Via tita palača.

Dionička glavnica: K 100,000.000.— Pričuve: K 32,500.000.—

Obavlja sve bankovne, burzovne i mjenjačne poslove najkulantnije.

Brzojavi: Živnostenska-Trst. CENTRALA U PRAGU UTEMELJENA 1855. Telefoni br.: 2157, 1078, 1089.

PODRUŽNICE: Bač, Brno, Budapešta, Friedek-Mlatok, Karlsbad, Král. Hradeo, Iglava, Klatovy, Kolín, Krákov, Lwów, Melnik, Mor.-Ostrava, Olomuo, Pardubice, Plesek, Pízen, Prostějov, Raichenberg i Tábor.

prvi put Sokola na pozornici? Oči su joj se cackile radošću. Podmladak odvežbao je prostu vezbu štapovima precizno, svesno. U tim tačnim kretnjama ruku, u tom svesnom, neustrašivom je istupanju videli, kako se iz dečaka vaspitavaju muževi. A takvi muževi znače veliku snagu naroda. Isti plesak, koji je pratio podmladak pri dolasku, pratio ga je i pri odlasku. A dečaci su u maršu, svesno, ponosno, zapuštali daske. Za njima je došao ženski podmladak iz K., obučen u sikovitu nošnju iz sokolskih i slovačkih motiva. Devojke izvodile su prostu vezbu sa koracima polke. Čudno sam se množini, lakoč i elegantnosti izvedenih kretnja. Takove vezbe imaju i svoju praktičnu vrednost: devojke se priučuje lepom ponašanju u društvu. Da se duhovi osveže sledila je sad jedna vesela recitacija, a po njoj baš najteža vezba: snežne kugle. Tri sokolice, obučene potpuno u belom ruhu, dve učiteljice i jedna švelja, istupile su na pozornicu i počele vezbu sa belim kuglama, koje su se nalazile u mrežici, mrežica svršavala je odličnom vrpcom, a kraj te vrpce držale su vezbenice u rukama. Vezba je imala ništa manje nego 4 puta po 60 taktova. Duh se mora pokoriti železnoj samodisciplini, ako se hoće takova šta izvesti bez pogreške, a to su one učiniše. Dah mi se je zaustavljao, kad sam promatrao svu raznolikost kretnja i misleo: sad će, na, da pogreše! No ne pogrešise. Ogroman plesak bio je platon vrlim sokolicama. Mogli bismo mi šta tako, oga doživeti kod nas, recimo u Pulj? Pobrinula se je naša inteligencija za naobrazbu onih naših devojaka i mladića, koji ne moguše poći u škole po

znanje, već moraju od rane mladosti, da zaslužuju kruh teškim radom? Mogle bi dakle naše švelje i druge radnice istupiti u sredini između dviju učiteljica na pozornicu?

Pri hešedi istupio je dvaput kvarteto i odsvirao svaki put po dva komada. Među njegovim članovima bio je i jedan — financ. Kod nas imademo u financu uvek barem indiferentnog, ako već ne neprijateljskog činovnika — a tamo i financ sudejstvuje na sokolskoj zabavi, koja ali ima za cilj dizanje kulture i narodne svesni više nego zabavnost. — Takodjer i muški podmladak iz K. lepo se iskazao. Ženski istupio je još dvaput. Kod drugog istupa opazio sam nešto, šta mi se čini da je vredno saopštiti, da se upozna intelektualni razvitak i prisutnost duha kod mladih Češkinja. Devojke su kod istupa vezbale u lakim, belim cipelicama, vrlo sličnim gimnastičkim, a pričvršćenim oko noge omoćanom belom vrpcom. Kod vezbanja pukne jednoj vrpca i cipelica joj počne ozbiljno smetati kod vezbanja. „Šta će učiniti?“ mislio sam. Ako se prigine da zaveže vrpcom, prekinut će igru. Vezbahje će se morat opetovati i ta će upadica neugodno dejstvovati na raspoloženje celog večera. Toga si je devojke bilo potpuno svesno i da to prepriči, ona je kod jednog okretaja spretno nogom zatresala i cipelicu na sakrivenu stranu odbacila sa noge. I vezba je dalje, u čarapama, te su bile bele, ko i cipele, te zbog toga malo je ko i opazio, da se je nešto dogodilo.

Sokolice pokazale su nam još 4 puta svoju vestinu i gracioznu eleganciju vezbanja. Jedna od vezba

bi je simbolična, predstavljala je aktuelnu temu: rat i mir. Budući da su Sokoli većinom kod vojništva, nisu mogli da zauzmu ono mesto, koje bi inače u normalnim prilikama zauzeli, pa su istupili samo jedamput. Uz ogromnan plesak odvežbali su prostu vezbu sa VI. sleta u Pragi.

Blizali se je ponoć i raspored bio je skoro već iscrpljen. U zadnjoj pauzi općinstvo je aplaudiralo spomenute 2 aranžere večera i pleskanjem i klicanjem da'o izražaja svojoj zahvalnosti zbog tako uspešnog rada. Zastor je pao. Za kratki čas digao se opet — k zadnjoj sceni. Na pozornici vidimo zbor od neko 40 dama i brzo razlegoše se zvuci narodne himne „Kde domov muj?“ Sve ustaje u jedan tren, da oda poštu. I civili i vojništvo i časnici i žandarmi. Kulturna snaga češkog naroda tako je velika, da ona apsorbira sve, što se nalazi u njezinoj sredini i žandarme i finance i oficire i oni svi do'aze na sokolske zabave i ustaju kod pevanja narodne himne. Iza dopevane himne, svi smo se oduševljeni razilazili. Ja sam se približio jednomu suci i rekao mu s entuzijazmom: „To je nešto divno, vrlo uspešno!“ a on, mesto da mi reče „da“ odgovori mi: „Danas to nije ništa, mora biti bolje; eh, pa pre rata imali smo bolje, a u budućnosti mora biti još bolje!“

Ta rečenica pogodila je duh Čeha. Ona nam tumači tajnu njihovih ogromnih uspeha, jer nam tumači njihovo geslo: Samo napred! Budućnost mora da nadmaši sadašnjost! Raditi! U radu je spas, napredak, čast i sloboda naroda! — — —

ENA listu: U pretp...
polugodište K 24...
K 12...
malop...
16. st. pojedini br...
Labi primaju se...
trg Gustoz...
godina IV.
U „Primorski...
navač porečkih...
ošću u ciješni p...
Mjestance Por...
novnici su mu t...
nati fanatični ne...
sto je od toga os...
dali nad „morla...
le, nešto je dop...
je toza dosjedn...
pera“.
Okolicu Poreč...
stvo. Nešto ana...
sto činjenica, da...
nog narodnog v...
govoriti, nešto...
mi duga i glada...
vlasti revno ka...
pde, — naš je na...
og stoljeća, nar...
U tom spava...
prij protivnicima...
medjusobno raz...
i to činovnici...
ljučivo talijanski...
Gradski signo...
valj sam sebe or...
narod naš još...
žali nekakvim na...
Zato je bilo...
su narod naš...
chiavo“ da im...
edmet smijeha i...
riji jedino, ako...
om. U svojoj s...
st naših seljaka...
p.e. Vlada, koja...
talijanskom go...
še seljake, koji...
„Legge Naziona...
app radio iz ruke...
larima, narod na...
rijateljji se sa...
zignacijom propu...
ovju, nek ju nos...
U vrijeme naj...
narodom našim...
min, grane iznem...
govu, a naskoro...
nevjerovatno kra...
y se naš narod...
sti, on otrese sa...
rodi ponosni nar...
ji od onoga vrem...
prvim mjesecima...
jaci iz tamošnje...
tra čela na sud...
davno strašnih i...
odo, s nama gov...
poznamo...“ A...
ta još pred osam...
asno talijanski“...
rod radi suda. A...
Porečki suci, k...
ta, te bijahu u na...
to ni za vlas da...
eva, gospoda se...
ni to ne bijaše t...
i opet naši odlič...
no da nas vi ka...
eni podvornik. Ov...
ena tome ne me...
žno, a što spored...
I već nakon p...
ešten novi sudac...
dao jezikom većin...
taru.
Nego, narod se...
ava. I ubrzo se d...
namješteni nov...
arić, Zgombić i...
javao time, da bu...
de talijanski sastav...
tom pogledu izr...
nu pobjedu.
Mi čemo se r...
1909.—1910.) još os...
pitanje: Što je bi...
od godine 1909. t...
Evo, što je bi...
99. bude u Poreču...
je iz naroda po